

ERZURUM ERZİNCAN ENERJİ FORUMU 26-27 MAYIS 2007

EMO Ankara Şubesi tarafından düzenlenmekte olan İç Anadolu Enerji Forumu'nun 8 alt forumunun sonuncusu olan ERZURUM - ERZİNCAN ENERJİ FORUMU 26 Mayıs 2007 tarihinde Erzurum Ticaret ve Sanayi Odası Konferans Salonu'nda yapıldı.

Açılış konuşmasını EMO Erzurum İl Temsilcisi İbrahim Topdağ yaptı. Topdağ'ın ardından EMO Ankara Şubesi Yönetim Kurulu Başkanı Ramazan Pektaş 24 Şubat'ta Ankara'da başlayan İÇEF alt forumlarının son yerel forumla birlikte bu yoğun maratonun meyvelerini Nevşehir'de gerçekleştirilecek olan İÇEF'te alacaklarını söyledi. Alt forumlarda, Türkiye'de yaşanan enerji sorunlarının sadece bölge ölçeğinde değil ulusal ölçekte irdelendiğinin altını çizen Pektaş, söylenecek sözlerin bitmediğini bu forumlarla toplumun her kesiminden insanların fikirlerinin dinlendiğini ve Haziran ayında

gerçekleştirilecek İÇEF'te bu bilgi ve birikimlerden yararlanacaklarını belirtti. Forumu davetli konuşmacı olarak katılan Atatürk Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Şahin Gülaboğlu Mühendislik Eğitimi başlıklı konuşmasında mühendislik eğitimindeki sorunlarını dile getirdi.

1. Oturum: Bölgesel Durum Değerlendirmesi

Oturum Başkanı Ramazan PEKTAŞ (EMO Ankara Şubesi Yönetim Kurulu Başkanı)

Erzincan Elektrik Dağıtım ve Enerji Kaynakları (Mustafa Taşdemir, Aras Elektrik Dağıtım A.Ş. Erzincan İl Müdürü)

Erzurum Elektrik Dağıtım ve Enerji Kaynakları (Tuncer Yeşilyurt, TEDAŞ Sistem İşletme Müdürü)

Yöremizde Yenilenebilir Enerji Kaynakları (Ahmet Yıldız, Elektrik Elektronik Mühendisi)

Kojenerasyon ve Yöremize Uygulanması (Doç. Dr. Fikret Yüksel, Makine Mühendisleri Odası)

2. Oturum: Enerji Kaynakları, Mevzuat ve Politikalar

Oturum Başkanı Prof. Dr. Şahin GÜLABOĞLU (A.Ü. Mühendislik Fakültesi Dekanı)

Doğalgaz (Fatih Aydın, Petrol ve Doğalgaz Mühendisi)

Güneş Enerjisi (Yrd. Doç. Dr. Ahmet Baran, Erzincan Üniversitesi)

Kaçak Elektrik Kullanımının Elektromanyetik Uyumluluk Yöntemi İle Belirlenmesi (Yrd. Doç. Dr. Köksal Esentürk, A.Ü. Elektrik Mühendisliği Bölümü)

Enerji Hırsızlığı ve Enerji Kullanımında Ortaya Çıkacak Hukuksal Sorunlar (Av. Savaş Çağlaroğlu, Barolar Birliği)

Enerjinin Kamusal Yönü ve Özelleştirme (Ramazan Pektaş, EMO Ankara Şubesi Yönetim Kurulu Başkanı)

3. Oturum: Enerji - Sağlık, Çevre, İnsan

Oturum Başkanı Timur Sevim (Türk Telekom Müdürü)

Enerji ve Sağlık (Dr. Ali Kurt, T.T.B.)

Enerji ve Çevre (Yrd. Doç. Dr. Nuhi Demircioğlu, A.Ü. Çevre Mühendisliği Bölümü)

Evsel Tüketim ve Verimlilik (Abdulkadir Değirmencioğlu, Elektrik Yüksek Mühendisi)

Değerlendirme ve Kapanış

Ramazan PEKTAŞ (EMO Ankara Şubesi Yönetim Kurulu Başkanı)

EMO Ankara Şubesi ve Erzurum-Erzincan İl Temsilciliklerinin 26.05.2007 tarihinde Erzurum ilinde birlikte düzenledikleri Enerji Forumu (İÇEF) Erzurum Ticaret ve Sanayi Odası Konferans Salonu'nda gerçekleştirildi. Bu forumun değerlendirmesini üç aşamada inceleyeceğiz.

1- Forum Öncesi Yapılan Çalışmalar: İÇEF'in Erzurum ilinde yapılacağı kesinleşince, temsilciliğimizde ve şahsımda sevinç ve kaygı birlikte yaşanmaya başladı. Önemli bir konuda, ilimizde ilk defa bu çap ve etkinlikte bir faaliyetin yapılacak olması sevincimizi, böyle bir etkinliğin her yönüyle başarılı bir şekilde sonuçlandırılabilmesi ise kaygımızın temelini oluşturmaktaydı.

Meslektaşlarımızın günlük geçim endişesi içinde koşturdukları bir yapıda, enerji konusunda kim ve nasıl bir konuşma hazırlayacak ve sunum yapacak? Bu endişe ve sıkıntı beni çok huzursuz etmiştir. Ancak bu sıkıntılı durum gerek temsilciliğimiz yönetimi gerekse TEİAŞ eski müdürü Sayın A. Kadir Değirmencioğlu'nun katıldıkları toplantılarda cesaret verici önerileri ve destekleriyle kısmen giderildi ve bir çalışma planı oluşturulup iş bölümü yapıldı. İş bölümü gereği her meslektaşımız kendi üstüne düşen görevi başarıyla yaptı. Bu arada meslek odaları, üniversite ve konuşmacılarla konu başlıklarını ve konuşmacıların

EMO Erzurum İl Temsilciliği Değerlendirmesi

belirlenmesi işini ben ve meslektaşım A. Kadir Değirmencioğlu üstlendik. Uzun uğraşlardan sonra genel çerçeveyi belirledik. Konuşma konularını saptadık. Saptanan konular konuşmacılara defalarca konuşuldu tartışıldı; konulara ve konuşmacılara son şekli, beraberce yenilen bir yemekli toplantıda verdik ve Ankara Şubesi'ne konu ve konuşmacıları bildirdik.

Konu ve konuşmacılar saptandıktan sonra tek endişe, yeteri sayıda dinleyicinin sağlanmasıydı. İlimizde halkın sosyal ve ekonomik durumu, ayrıca konunun da teknik düzeyde olması nedeniyle halkın dinleyici olarak katılımını beklemek gerçekçi değildi. Öğrenci katılımını sağlayabilmek için forumun üniversitede yapılması düşünüldü. Ancak üniversitenin 50. kuruluş yılı etkinlikleri nedeniyle yer bulunamadı ve vazgeçmek zorunda kaldık. Bu konuda tek ve önemli destek Atatürk Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Dekanı Sayın Prof. Şahin Gülaboğlu ile yine aynı üniversitenin Çevre Mühendisliği Öğretim Üyesi sayın Yrd. Doç. Nuhi Demircioğlu'ndan geldi. Mühendislik Fakültesi öğrencilerini yönlendirip, dinleyici olarak katılımlarını sağlayacaklardı. Bu sorun da çözüldükten sonra forumun yapılacağı yer olarak ETSO'nun Konferans Salonu'nu özel ikili ilişkilerle çok uygun fiyata kiraladık.

2- Forumun Yapıldığı Aşama: 26 Mayıs 2007 tarihinde ETSO salonunda yapılan forumda genç ve dinamik yaklaşık 130 kişilik bir dinleyici katılımıyla, programlanan saatte başladı. İlk tanıtım konuşmasını ben yaptım. Konuşmamda özellikle meslek sahipleri ve meslek odalarının mesleki koularda irdeleme yapmalarının demokrasinin gelişimi açısından özünü sağlayacağını vurguladım. Benden sonra Şube başkanımız sayın Ramazan Pektaş ve Mühendislik Fakültesi Dekanı Sayın Şahin Gülaboğlu enerjinin önemini ve mühendislik eğitiminin önem ve kalitesi hakkında içeriği

gayet güzel ve doyurucu birer konuşma yaparak İÇEF'i başlattılar.

Konuşmacılar üstlendikleri konularla ilgili olarak hazırladıkları konuşma metinlerine dayanarak programda belirlenen sırayla sunumlarını yaptılar. Her sunumun sonunda dinleyicilerden gelen soruları yanıtladılar. Forumda seçtikleri konuların özelliği ve hazırlanması açısından öncelikle Elektrik Yüksek Mühendisi A. Kadir Değirmencioğlu ve Dr. Ali Kurt'un sunumları özel bir ilgi ve dikkat çekti.

3- Forum sonrası aşama: Bölgemizde ilk defa bu çapta bir teknik etkinliği başarıyla yapılmış olması bana göre burada yaşayan meslektaşlarımıza öncelikle bir özgüven aşılmasıdır. Forumun konusu, yaşam için çok önemli olan enerjide ve onun tasarruflu kullanımına dikkat çekilmesi yöremizde yararlı olmuştur. Gerek yazılı basında (Yerel Erzurum ve Palandöken Gazeteleri ve Ulusal Hürriyet Gazetesi) gerekse görsel TV (Kanal 25 TV ve Doğu TV) medyada bu etkinliğin genişçe haber olarak verilmesi halkın gündemde böyle bir konunun da olduğunu hatırlaması açısından çok yararlı olmuştur.

Bu forumda olağanüstü emek ve katkı veren tüm konuşmacılara, forumu gerçekleştirmede baştan sonuna kadar çalışan Elektrik Mühendisi A. Kadir Değirmencioğlu'na, basınla irtibata geçip forumun halka duyurulmasında çalışan Elektrik Mühendisi Selahattin Çodur'a, foruma dinleyici katılımı sağlayan Mühendislik Fakültesi Dekanı Prof. Şahin Gülaboğlu ve aynı üniversitede Çevre Mühendisliği Bölümü Öğretim Üyesi Yrd. Doç. Nuhi Demircioğlu'na ve tüm EMO Ankara Şubesi Yönetimi'ne teşekkür ederim.

Forumun Kimyası...

EMO Ankara Şubesi Basın-Yayın Bürosu

2 4 Şubat - 26 Mayıs 2007 tarihleri arasında kapsayan İç Anadolu Enerji Forumu'nun alt forumları Erzurum'da son buldu. EMO Erzincan ve Erzurum İl Temsilcilikleri'nin çalışmaları ve EMO Ankara Şubesi desteği ile düzenlenen forum yerel forumların sonucusu olması açısından önemliydi. Bir diğer önemli nokta ise EMO Ankara Şubesi'ne fiziki harita üzerinde en uzak temsilcilik olan Erzurum'da böylesi bir etkinliğin temsilciliğin kendi

özgün dinamikleri ile gerçekleştirilmiş olmasıydı. Zaten İÇEF'07'de yaratılmak istenen yerellerin kendi dinamikleri, öz örgütüllükleri ile buldukları lokalde enerji gündemini tartışmaları ve buradan süzülen açılım ve tespitlerin İÇEF'07'yi şekillendirmeleri idi. Bu yerel çalışmalarda belirleyici olanın temsilciliğin üye sayısı, örgütlü davranış alışkanlıkları, o coğrafyanın enerji haritası, yerel akademik altyapı, enerji alanındaki kamu kurum ve kuruluşları ile sektör-piyasa altyapısı olduğunu düşünenecek olursak, Erzurum-Erzincan

Enerji Forumu İÇEF'07'nin kimyasına uygun bir iş çıkarmıştır. Tüm sosyal-kamusal politikalarda olduğu gibi enerji politikalarında da batı illerine göre ülke ve dünya gündemini bir basamak geriden takip eden doğu illeri içinde Erzurum ve Erzincan Enerji Forumu gerek temsilcilik, gerek akademik gerekse kurum ve sektör katılımı ve katkısıyla bu forumda ülke enerji gündemine en güncel kanallardan adapte olmuştur.

Forum 26 Mayıs 2007
Cumartesi günü Erzurum
Ticaret ve Sanayi Odası

Konferans Salonu'nda gerçekleşti. Yüzün üstünde katılımcı ile gerçekleşen forumda Erzurum Atatürk Üniversitesi öğrencilerinden oluşan oldukça genç bir dinleyici katılımı dikkatleri çekiyordu. Forum sabah saatlerinde EMO Erzurum İl Temsilcisi İbrahim Topdağı'nın konuşması ile başladı. Topdağı konuşmasında kısaca aşağıdan yukarı örülen bu yerel forumların nasıl bir İÇEF oluşturacağına vurgu yaparak tüm katılımcılara teşekkürlerini ileterek konuşmasını tamamladı. İkinci açılış konuşması EMO Ankara Şubesi Yönetim Kurulu Başkanı Ramazan Pektaş tarafından gerçekleştirildi. Pektaş, üzerine konuşulan, forumlar düzenlenen, akademik olarak yöntemleri geliştirilip insanlığın hizmetine sunulan enerjinin aslında nasıl da "evrenin efendileri"nin savaşa, vahşete, ölüme, kana olan ihtiyaçlarını giderdiklerini anlattı. Enerji savaşlarının bu gün temel hak ve özgürlükler için, demokrasi için verilmesi gereken savaşın çok çok önlerinde koştuğunu anlatan Ramazan Pektaş'tan sonraki açılış konuşması Atatürk Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Şahin Gülaboğlu idi. Gülaboğlu Mühendislik Eğitimi başlıklı konuşmasında mühendislik eğitimindeki sorunlarını dile getirdi, uluslar arası örneklerle ülkemizdeki mevcut mühendislik eğitimi üzerinden karşılaştırmalar yaptı.

Açılış konuşmalarının ardından "Bölgesel Durum Değerlendirilmesi" adlı ilk oturum EMO Ankara Şubesi Yönetim Kurulu Başkanı Ramazan Pektaş tarafından yürütüldü. Erzurum ve Erzincan elektrik dağıtım şirketlerinden gelen katılımcılar buldukların illerin enerji ihtiyacının karşılanması, abone-sayaç takipleri, kayıp kaçak oranları gibi konularda bilgi

aktarımlarında bulundular. Yenilenebilir enerji kaynakları hakkındaki sunum izleyicilerle oldukça ilginç veriler aktardı. Erzurum ve Erzincan yöresindeki hidroelektrik enerjisi potansiyelinin 95,4 MW olduğu aktarılırken, Doğu Anadolu Bölgesi'nin yıllık güneş görme saatinin 2664 olduğu bir diğer ilginç veriydi. Güneydoğu, Akdeniz ve Ege'den sonra yıllık güneşlenme süresi ile Türkiye dördüncüsü olan Doğu Anadolu Bölgesi güneş enerjisi bakımından ülkemizin şanslı bölgeleri arasında yer alıyor. Yine aynı oturumda "Kojenerasyon"la ilgili yerel bir sağlık kuruluşunda kullanılıyor olması somut olarak örneklendirilmiş oldu.

Enerji Kaynakları, Mevzuat ve Politikalar başlıklı oturumun başkanı Prof. Dr. Şahin Gülaboğlu idi. Bu oturumun konuları birbirinden farklılıklar göstermekle birlikte genel olarak enerjinin kamu yararına kullanımını esas alan sunumlar ile şekillendi. Enerjinin verimli kullanımı, kayıp-kaçak ve enerji hırsızlığı, enerjideki özelleştirme politikaları konularında olan sunumlar enerjinin kamusal bir hak olduğu ve kullanımının sosyal olarak düzenlenmesi gerektiği temelindeyken Erzincan'daki bir doğalgaz şirketi çalışanı tarafından yapılan sunum ne yazık ki forumun kimyasına aykırı bir sunumdu. Doğalgaz temalı bu sunum enerji ve sermaye arasındaki ilişkiyle kullanıcıyı yani insan faktörünü ikinci planda bırakan, egemen piyasa anlayışını yansıtan bir sunumdu. Bu oturumun bir diğer gülümseten ayrıntısı da akademik-teknik bir noktada kürsü ve salon arasında yaşanan bir diyalogdu. Teknik ayrıntıyla salonu boğmak istemeyen sunum sahibinin "hocam ben size bu hesabı okulda yapayım, birlikte

hesaplayalım istersen, salonu matematikle sıkmayalım" demesiyle tüm yüzler tebessüm etti.

Forumun son oturumu Erzincan İl Telekom Müdürü Timur Sevim tarafından yürütüldü. Enerji, Sağlık, Çevre, İnsan konulu bu oturum bir hekim, bir Çevre Mühendisi ve bir Elektrik Mühendisi tarafından ele alınarak yaşadığımız dünya ve insan faktörü vurgusu ön plana çıkarılmış oldu. Erzurum Numune Hastanesi verilerinin kullanıldığı elektrik uyarılı kazalarla ilgili sunumda enerji alanında tedbirin hayatımızın vazgeçilmezi olduğu ortaya çıkıyordu. Eysel tüketimin anlatıldığı sunumda ise günlük yaşamımızı kolaylaştıran bir çok ev içi elektrikli aletin tasarruf ve tüketim anlamında dikkat etmemiz gereken unsurlar olduğu ortaya konuldu.

Değerlendirme ve kapanışın yine Ramazan Pektaş tarafından yapıldığı yerel forumların sonuncusu olan Erzurum ve Erzincan Enerji Forumu ismi son zamanlarda terör, operasyon ve iç savaş ile anılan ülkenin doğusu için bir işaret fişeği niteliğindedir. Küresel haydutların savaş boyalarını ülkemiz doğu ve güneydoğusu için sürmeye hazırladığı bu günlerde Erzurum ve Erzincanlı akademisyen, sektör ve kurum temsilcisi, EMO Örgütlüğünün birer parçası olan temsilci ve üyelerinin bu düzeyden forumlarla bir araya gelmeleri, barış ve kardeşlik ortamında "insanlık yararına enerji sohbetleri" yapabilmeleri oldukça önemlidir. Topraklarımızın bu gün girdiği siyasi atmosferin bulanıklığı ve tedirginliğine rağmen Türkiye'nin enerji politikalarına dair yerellerin sesi en gerçekçi, en samimi biçimleriyle bu forumlarda yer almıştır aynı Erzurum'da da olduğu gibi.